

ברמה

עלון למידע - קיבוץ רמת יוחנן

טוביה יפה ז"ל

צבעים

מילים ולחן: יובל דיין

גיליון 1923

לקבלת עותק מודפס או דיגיטלי של
עלון "ברמה" אנא פנו במייל

barama2@kry.co.il

עריכה, הקלדה, שכפול ועיצוב:

זוהר מור

zohar@zmor.co.il

הגהה: **אודי פלד**

הגהת טיכומי הנהלות: **ארנון רוזמרין**

קרדיטים:

שער וציורים: **טוביה יפה ז"ל**

צילומים: **זוהר, רז מור,**

הלל מלמד

תוכן המודעות המתפרסמות בעלון
הינו באחריות הכותבים בלבד, העלון
הינו הפלטפורמה להצגתן בלבד.

מידע לגבי תמונת השער - ציור של טוביה ז"ל :

על הסוס רוכב יונתן עזריאלי ז"ל
(אחיו של ראובן עזריאלי יבדל"א)
שהחליף את אמנון קרניאל
ז"ל בפיקוד על הפל"מ (פלגה
מתנייעת) שהיה הכוח הנייד
בקרבת רמת יוחנן במלחמת
העצמאות.
יונתן הקים ברמת יוחנן את ענף
הבקר לבשר ואירגן את כל שטחי
המירעה כפי שניתן לראותם עד
היום. עד היום.

מצייר מתהפנט לא מזיז את הראש מהדף
לא מכחול הוא צריך קצת יותר
מדובר בקווים של חייו
תוך שניות הוא בונה עולמות
מתרגם לצבעים קצת חכמה
מסביב שואלים בשביל מה לחכות
יש בים אניות

יש אומרים שצבעים זה עולם של נדמה
לא שווה קצת פחות משתלם
לא באמת תגלה יבשת
יש אחרים שכמוני עוד משוכנעים
שלכל שקורה יש סיבה
ולא מתווכחים עם הנפש

מקמט וזורק את העיפרון לא שקט לא נרדם
הם בריב כבר זמן מה לא צייר
לך תבין לך תכעס על הים

יש אומרים שצבעים זה עולם של נדמה

צייר: טוביה יפה ז"ל

משולחן העורכת - זוהר מור

לאט לאט מתחילים לחזור לשגרה חדשה, לאחר ימי הסגר האחרון. עדיין הקורונה כאן, ונדרשים ריחוק חברתי, ושמירה על חוקי ההיגיינה למניעה. בקיבוץ יש כמה מבודדים ונשאים, נאחל לכולם בריאות מלאה.

בענף החינוך – ניגשתי לברך את גיא כהן לכניסתו לתפקיד ניהול חינוך גיל בוגר, וביקשתי שישתף אותנו בנעשה, תוכלו לקרוא על כך בהמשך העלון.

בתחום הגיל השלישי - זהו השבוע השלישי מאז החל פרויקט "דורות עד הבית", מטעם 'מרכז דורות' של המועצה האזורית: חוגים, הרצאות, סדנאות, שמתקיימים אצלנו בקיבוץ, במסגרת מגבלות הקורונה, ולטובת ציבור המבוגרים.

לאט לאט שיגרה מיוחדת זו מאפשרת לחברים בקהילתנו יציאה מהבית למפגשים פיזיים, למטרת פתיחת הראש והלב ללמידה, לפעילויות ספורטיביות, וכן ליצירה והעצמה לשכבת הגיל השלישי.

כמה תגובות שקלטו אוזניי ממשתתפי הקורס: נהייתי מאוד, הרגשתי כמו ילדה, זה כייף ליצור, זה נותן תקווה שעוד יצא טוב.

היה לי מאוד טוב. פתחתי את עצמי ללמוד עוד דרכים יצירתיות, למדתי שיש הרבה הזדמנויות, ציירתי את החלום שלי, זה מרגיע, זה ממקד ומרכז, כך אני לא חושבת על עניינים מטרידים, הצלחתי לדמיין את עצמי פוסעת בחול בטיול בים, ציירתי את ההרגשה מהטיול הזה, נהייתי להקשיב לאחרות, באתי כדי לקבל השראה ולחזור ליצור בבית כי הפסקתי לגמרי בתקופת הקורונה, כל המוזה יצאה לי. נהייתי מהחברותא, היצירה יוצאת לי מהלב, משמחת, משחררת, מנחמת. אני מציירת את המחשבות והמילים שעולות בי, הצבעים מכניסים לי רוגע.

המפגשים הללו מאפשרים למידה, מעוררים חשק ליצור, להיחשף לאנשים אחרים, לשתף בסיפורי חיים, לחלוק רגשות, מפגשים מעוררי השראה לעשייה.

נאחל לכולנו המשך שיגרה מבורכת והמון בריאות.

פרוטוקול אסיפה כללית 2020-8 מתאריך 3.11.2020
(האסיפה התקיימה במתכונת מקוונת)

נוכחים: 63 חברים
יו"ר : אמיר סלייפר

סדר יום:

1. מועמדים לתפקיד רכז ועדת שיכון – העברה לקלפי:
2. נהלי בחירה והגדרת קדנציה לממלאי תפקיד – העברה לקלפי:
3. הנהלות סטוטוריות – העברה לקלפי:

דיון והחלטות:

1. מועמדים לתפקיד רכז ועדת שיכון – העברה לקלפי:
לתפקיד רכז ועדת שיכון, הגישו מועמדות דימה קלריך ואמן צ'ולה, מבקשים לבצע את התפקיד, כרכזי ועדה במשותף. כניסה לתפקיד: מיידית. המזכירות ממליצה.
החלטה: אושר ללא מתנגדים. יועבר להצבעת קלפי.
2. נהלי בחירה והגדרת קדנציה לממלאי תפקיד – העברה לקלפי:
דגשים ותוספת להחלטות הקיימות:
 - א. כהונה בתפקיד ציבורי (ריכוז ועדה) תוגבל ל 2 קדנציות (למעט מקרה בו לא יהיו מועמדים לתפקיד). אין מגבלה על כהונת מנהל ענף שירות אך כהונתו תבחן מדי קדנציה.
 - ב. עקרון הבחירה: ראשי וועדות וחברי הנהלות סטוטוריות נבחרים בקלפי, חברי וועדות והנהלות לא סטוטוריות + מנהלי ענפים נבחרים במש"א + מזכירות.
 - ג. הנוהל מגדיר ממלאי תפקידים נוספים, אשר לא נכללו בהחלטות קודמות.
 - ד. חברים המכהנים כיום ונבחרו ע"י מש"א/ מזכירות/ אסיפה/ קלפי, יכהנו עד סיום הקדנציה.
 - ה. חברים המכהנים ללא בחירה ומי שמכהן מעל 8 שנים (2 קדנציות) – יסיימו תפקידם בתוך שישה חודשים מאישור הנוהל ובהתאם לשיקולי מש"א.עיקרי ההתייחסויות שהועלו בדיון:
 - א. בחינת מגבלת קדנציות גם עבור רכזי ענפי שירות.
 - ב. פרסום מכרז ציבורי לכל ועדה ולכל הנהלה.הועלתה הצעה לסדר להחזיר את הנושא למזכירות לבחינה מחדש החלטה: 38 בעד, 19 נגד, 6 נמנעים – הנושא יוחזר למזכירות.
3. הנהלות סטוטוריות
דגשים ושינויים מההחלטות הקיימות:
 - א. בכל הנהלה סטוטורית יהיו חברות לפחות שתי נשים (ככל שהציגו מועמדות וקיבלו לפחות 30% תמיכה ציבורית).
 - ב. שינויים בהנהלת קהילה:
 - 1) לא יכהנו נציגי ועדות/ מגזרים בהנהלת הקהילה (כגון ו. צעירים/ חברה/ מבוגרים וכו'). אין מניעה שחבר ועדה יכהן כנבחר ציבור (למעט רכז ו. חברה)
 - 2) מספר נציגי הציבור בהנהלת הקהילה יוגדל כך שמספרם יהיה כמספר המכהנים מתוקף תפקיד + 2 (במידה ויהיו 5 חברים מכהנים מתוקף תפקיד, ייבחרו 7 נציגי ציבור וכו') בהנהלת הקהילה לא יכהנו נציגי ועדות/ מגזרים.עיקרי ההתייחסויות שהועלו בדיון:
 - א. לבחון מחדש את נושא אי ייצוג ועדות.
 - ב. לבחון נושא משקיפים או ישיבות פתוחות בהנהלות סטוטוריות.החלטה: בהסכמת המזכירות – הנושא יוחזר למזכירות.

יו"ר האספה: אמיר סלייפר , **מזכיר האספה: עידו שלם**

ישיבת המזכירות – ועד ההנהלה 31-2020 – פרוטוקול

שם האגודה: קיבוץ רמת-יוחנן

תאריך הישיבה: 25.10.2020

מספר חברי ועד ההנהלה: 12

שמות המשתתפים: ארנון רוזמרין, עידו שלם, יגאל אופק, ישראל עוזרי, אמן צ'ולה, עמית זית, מירב כרמון, תמיר חורש, אופיר שהם, שלומי עזרון, חלי יבור, שחר בראב.

נעדרים:

משקיף : מיכאל שגיא

סדר היום:

1. אישור פרוטוקול ישיבה 30-2020

2. לימודי חברים (השלמת דיווח)

3. הודעה למזכירות: מועמדים למשרת מנהל הגיל הבוגר:

4. נוהל ממלאי תפקידים (דיון מס' 4)

5. אירועי רעש ואליומות

6. מועמדים לתפקיד רכז ו. שיכון

דיון והחלטות:

1. אישור פרוטוקול ישיבה 30-2020

החלטה: פרוטוקול הישיבה אושר פה אחד.

2. לימודי חברים (השלמת דיווח):

מירב הציגה את עלות לימודי מבוגרים בשנים 2017 - 2021:

א. תקציב לימודי מבוגרים, הינו יציב, לאורך שנים ועומד על כ 900,000 ₪ בממוצע לשנה:

שכר לימוד כ 250,000, אבדן שכ"ע כ 600,000 (לשנה מלאה), אשל ונסיעות כ 130,000.

ב. הפער שהתגלה בהצגה קודמת נובע מן העובדה כי מירב חישבה לפי אבדן שכ"ע ל 9 חודשים

ותחשיביו של אורי מבוססים על 12 חודשים של אבדן שכ"ע.

ג. מירב עדכנה כי מרבית הלומדים מקיימים את חובת עבודתם בקיץ. עם זאת, מדובר בד"כ

בעזרה בענפים ופרויקטים (כגון מחסן בגדים).

החלטה: חישוב אבדן שכ"ע יבוצע ל 12 חודשים.

3. הודעה למזכירות: מועמדים למשרת מנהל הגיל הבוגר:

שלושה מציעים הגישו מועמדותם. תהליך הבחירה התקיים במתכונת צוות איתור.

החלטת הנהלת מש"א – גיא כהן, בן 29 בעל נסיון רב בתחום, תואר בחינוך. צמח ב"מחנות

העולים" רכז סניפים, רכז אזור, רכז מפעלים.

בעל מוטיבציה רבה. תחילת חפיפה ב 1.11.2020.

4. נוהל ממלאי תפקידים (דיון מס' 4)

החלטה:

א. אושררה החלטה קודמת לפיה לא יכללו בהנהלת קהילה נציגי ועדות/ מגזרים.

ב. מספר נציגי ציבור בהנהלת קהילה יהיה 7-8, כך שבכל הרכב של תיאום ניהול, מספר נציגי

הציבור יהיה גבוה ב 2 ממספר חברי צוות תיאום ניהול.

ג. בהצעה לאסיפה, סעיף 3 (הרכב הנהלות סטטוטוריות), יופרד מההצעה ויוצג כסעיף נפרד.

5. אירוע רעש ואלימות (דיון מס' 2)

ארנון עדכן כי צוות תיאום ניהול, עם עמרי קמה וישראל/ מיכאל, נפגש עם 2 מהמעורבים והוריהם. עם הורים אחרים התקיים שיח טלפוני ועם אחד המעורבים ומשפחתו עדיין לא התקיים שיח כיוון שהם מערימים קשיים. לתמונת האירוע כפי שהוצגה, יש להוסיף שיחת איומים שהתקיימה ע"י שניים מהמעורבים בפתח ביתה של אם אחד המעורבים. חשוב לציין כי לכל המעורבים, רקע ארוך שנים באירועים חריגים, כאשר ברובם – השיח והטיפול הינו בעיקר בהיבט החינוכי והקהילתי.

ישראל עדכן כי בתחום הרעש והנקיון, הושג שיפור משמעותי.

החלטה:

- א. המזכירות מגנה בתוקף את אירועי הרעש והאלימות ומצרה על העובדה כי מדובר בשמות קבועים, שהתנהגותם פסולה ולעיתים עבריינית באופייה.
- ב. באירועים עתידיים בעלי אופי פלילי, מייפה המזכירות את כוחו של המזכיר, להגיש תלונה במשטרה בשם הקהילה.
- ג. לכל המעורבים והוריהם יצא מכתב מטעם המזכירות (נוסח ישלח במייל).
- ד. תבחן האפשרות להרחיק את הנער האורח, באמצעות צו משטרת.

6. תקציב חברים שילדיהם יצאו מהבית (מחוץ לסדר היום, יוזם: שלומי):

החלטה:

- א. הדיון לא מוצה, המשכו יתקיים בישיבת המזכירות הקרובה.
- ב. סוכם כי צוות בדיקה, יכול להתקיים תחת שתי הגדרות:
 - 1) צוות שהמנדט שלו הינו בחינת האיזון שבין תקציב צעירים ובין תקציב הוריהם, ללא הגדלת ההוצאה.
 - 2) צוות שהמנדט שלו הינו בחינה כוללת של תקציבי החברים בר"י. במידה וזו תהיה ההחלטה, יש להיוועץ בצוות אורחות חיים.

7. מועמדים לתפקיד רכז ועדת שיכון:

לתפקיד רכז ועדת שיכון, הגישו מועמדות דימה קלריך ואמן צ'ולה, מבקשים לבצע את התפקיד, כרכזי ועדה במשותף.
החלטה (התקבלה בהתכתבות מייל): המזכירות ממליצה.

רשם: ארנון

ישיבת המזכירות – ועד ההנהלה 32-2020 – פרוטוקול

שם האגודה: קיבוץ רמת-יוחנן

תאריך הישיבה: 1.11.2020

מספר חברי ועד ההנהלה: 12

שמות המשתתפים: ארנון רוזמרין, עידו שלם, יגאל אופק, אמן צ'ולה, עמית זית, מירב כרמון, תמיר חורש, אופיר שהם, שלומי עזרון, חלי יבור, שחר בראב.

נעדרים: : ישראל עוזרי.

משקיף : מיכאל שגיא

סדר היום:

1. אישור פרוטוקול ישיבה 31-2020
2. פרויקטים לתוכנית פיתוח 4 שנתית.
3. הצגת תקציב הועד המקומי לשנת 2021 (מוזמנת: חלי).
4. תשלום מענק למקבלי קצבאות נכות (מוזמן: אילן בלושטיין, אתי נצר תעביר התייחסות):
5. תקציב חברים שילדיהם יצאו מהבית (המשך דיון מישיבה קודמת):

דיון והחלטות:

1. אישור פרוטוקול ישיבה 31-2020
החלטה: פרוטוקול הישיבה אושר פה אחד.
2. פרויקטים לתוכנית פיתוח 4 שנתית.
המועצה מבצעת "איגום" של תקציבי הפיתוח הניתנים לישובים. עד כה, התקבל מדי שנה, תקציב פיתוח, בערכים של כ 230,000 ₪ כהחזר, בגין הוצאות תשתית, מבני ציבור וכו'. החל מ 2020, תקציבי פיתוח הינם ל 4 שנים ובערך של כמליון ₪ עבור ר"י. נדרשת הצגה עקרונית של הפרויקטים למועצה:
החלטה:
א. יוגשו למועצה הנושאים הבאים:
(1) משק ילדים – 250,000 ₪.
(2) מתקני משחק ובילוי בחורשת דקר – 150,000 ₪.
(3) הקמת פארק בשכונת אתרוג 150,000 ₪.
(4) בריכת פעוטות + שיפוץ והנגשת מלתחות – 600,000 ₪.
ב. קוראים לציבור להציע הצעות נוספות.
3. הצגת תקציב הועד המקומי לשנת 2021 (מוזמנת: חלי).
חלי הציגה את תקציב הועד המקומי לשנת 2021. במסגרת זהות הועדים הנוהגת בר"י, תקציב הועד המקומי הינו נגזרת מהתקציב הכולל, המבטאת את תקבולי הארנונה ומיסי הועד המקומי ואת השירותים הניתנים בגינם. התקציב הינו בערכים של כ 6 מליון ₪ ומניח עלייה בתשלום הארנונה עקב סקר ארנונה עדכני.
החלטה: תקציב הועד המקומי לשנת 2021 מאושר.

4. תשלום מענק למקבלי קצבאות נכות (מוזמן: אילן בלושטיין, אתי נצר העבירה התייחסות):

הביט"ל הוציא לפועל את המענק השלישי בעידן הקורונה, מענק המיועד למקבלי קצבת נכות, קצבת ילד נכה, קצבת שירותים מיוחדים. התקבולים מתקבלים לחשבון הקיבוץ/ או החבר בשתי פעימות: אוקטובר/ דצמבר. גובה המענק משתנה, עפ"י אחוזי הנכות. נכה 100% יקבל 2280 ₪. במידה וזכאי גם לקצבת ניידות, יקבל גם 1200 – 3600 ₪, עפ"י גובה הקצבה. קצבת ילד נכה, עד 5000 ₪ בהתאמה לרמת הנכות. ברמת יוחנן כ 40 זכאים ברמות שונות.

החלטה:

א. המענק הינו רכוש הקיבוץ, ככל תקבול בקיבוץ השיתופי.

ב. מקבלי קצבת נכות ומשפחותיהם לא נפגעו כתוצאה מהקורונה, הקיבוץ מספק ויספק את מלוא צרכיהם.

ג. מי שקיבל את המענק לחשבונו האישי, יחוייב תקציבו בהתאמה.

5. תקציב חברים שילדיהם יצאו מהבית (המשך דיון מישיבה קודמת):

החלטה:

א. ייבחן האיזון שבין תקציב צעירים ובין תקציב הוריהם, ללא הגדלת תקציבים.

ב. שלומי, ישראל ועידו יבחנו את הנושא ויביאו הצעה.

רשם: ארנון

מהחינוך - גיא כהן

השבוע קיימנו בצוות החינוך אירוע פרידה ממיכאל שגיא. בימים אלה נכנסתי לתפקיד ריכוז חינוך הגיל הבוגר ואני בסיומה של חפיפה עם מיכאל. אני רוצה להודות למיכאל על המסירות בה עשה את התפקיד, החפיפה המושקעת והסבלנות הרבה. מאחל למיכאל הצלחה בתפקיד החדש - בריכוז משק!

קצת מהנעשה בחינוך הגיל הבוגר בתקופה האחרונה:

כיתות א'-ו':

פתחנו בית ספר מקוון לכיתות א'-ד' במסגרת המענה הקהילתי למשבר הקורונה. כיום כיתות אלו חזרו ללמוד בבית הספר הרגיל ומתכונת בית הספר המקוון ממשיכה עם כיתות ה'-ו'. הילדים מגיעים בבוקר לבית הילדים ומשם לומדים את שיעורי הזום באמצעות מחשבים ניידים ובסיוע המדריכים והמדריכות. הקומונרים של המחנות העולים הצטרפו למענה הקהילתי ופוגשים את הילדים בבוקר. הלמידה מבית הילדים עוזרת לילדים ויוצרת מפגש חשוב ביניהם ועם המדריכים. כרגע אנחנו בודקים אפשרות לתת מענה גם לכיתות ז'-ט'. אחר הצהריים, הפעילות בבתי הילדים מתקיימת בקפסולות ועם העדפה למרחבים פתוחים.

אוריין, שהדריך בבית ורד, מסיים את תפקידו לאחר שנה וחצי. נאחל לו בהצלחה בדרך החדשה.

כיתות ז'-י"ב:

בתי הילדים פתוחים בשעות אחר הצהריים ובערבים באמצע השבוע. ילדי כיתת 'אבוקדו' בחרו את השם והחלו את שנת הבר- מצווה. יחד עם ההורים הם בחרו את המשימות שיבצעו לאורך השנה. בהמשך נקיים גם את פעילויות החוף כמו חלוץ בודד ומסע לפידיים. תודה להורי הכיתה על המעורבות הרבה.

בחברת ילדים: פיצה ח"י חזרה לפעול בימי רביעי ובנוסף, מתקיים ערב פעילות אחת לשבוע.

בסוף השבוע נרד לאילת עם בוגרי קורס הצלילה לארבעה ימים של גיבוש וחוויות. תודה לאבישי זמיר שמדריך אותנו כבר שנים.

**בית רמת יוחנן אבל ומשתתף בצערם של בני המשפחה
על מותו של חברנו טוביה יפה ז"ל**

שלא תדעו עוד צער

טוביה אחינו/ מאיקה יפה

מנהג הוא לי כבר שנים רבות, כשנדרש אני להציג את הדור הראשון של משפחתי ברמת יוחנן בתמציתיות, לומר: 4 בנים אנחנו ללורה ושלמה יפה שלושה נשואים ואחד צייר. סותם ולא מפרש.

כל אחד מארבעתנו מיוחד בדרכו, אך טוביה, שממנו נפרדים אנחנו הוא באמת יחיד ומיוחד ובדרכו שלו. איש עם הרבה ניגודים: נפש רגישה ופגיעה של אמן יוצר, עם חזות מחוספסת. אדם שלכאורה יצר לעצמו קונכייה מבודדת והסתגר בה בשולי הקהילה, אך בפועל, כשמעמיקים לבחון, מגלים שהיה נטוע עמוק ומושרש בה. למרות שבשנות בחרותו הרבה טוביה לערוך מסעות בעולם, עיקר עולמו הרוחני והיוצר היה מכוון לקהילה האנושית, כמו גם לנופים ולטבע של קיבוץ רמת יוחנן. משפטו הידוע של שאול טשרניחובסקי על האדם שאינו אלא תבנית נוף מולדתו, נכון לרבים מאתנו. אבל המקרה של טוביה הוא מיוחד במינו.

כאן אין צורך במילים, כי היצירה המופלאה בכמות ובאיכות שהותיר אחריו טוביה היא המדברת. עיקרה של מורשתו הם האנשים המייסדים והנופים של רמת יוחנן וסביבתה הקרובה, שאת רישומם בו, הוא רשם וצייר על הבד וגילף בעץ. טוביה נולד ב 18 בדצמבר 1943 בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. באחת השעות הרות הגורל לאנושות ולעם היהודי: סוף כל סוף נבלמה באותם ימים תנופת ההצלחות והכיבושים של מכונת המלחמה הנאצית. התקווה לשינוי וניצחון התחילה לקבל אחיזה במציאות, אך סופה של המלחמה היה עדיין רחוק ועוצמת ההרס, המוות בלחימה וזוועות השמדת היהודים באירופה היו בעיצומם.

שלמה יפה, אביו של טוביה, גויס לצבא הבריטי ב 1940. במסגרת "המכסה" של רמת יוחנן לגיוס חיילים למערכה. הוא נטל חלק במערכה מול גייסות הגרמנים בצפון אפריקה בקרבות אל עלמיין. בשנת 1943 נחת עם כוחות הברית בסלרנו באיטליה ובהגיעו לנאפולי, רחוק מאוד מהבית, התבשר על הולדת בנו בכורו, טוביה, כ-10 ימים לאחר לידתו. תעבור עוד כשנה עד שיזכה שלמה לפגוש ולחבק את בנו ורעייתו לראשונה ברמת יוחנן. במצב הזה, לורה בודדה ללא משפחה, נקלטת חדשה ברמת יוחנן, נושאת ברחמה את בכורה תוך כדי שהיא חולה במלריה, יולדת ומגדלת אותו בתנאים קשים עד מאוד.

לאורך כל השנים האלה של המרחק הפיזי, היו אלה מכתבים מלאי אהבה, ערגה וגם ספיקות, פחדים ואי-וודאות, ששמרו על הקשר בין זוג ההורים הצעירים. כדי לקבל פרופורציות, ראוי שנזכיר לעצמנו בעת הזאת, של מגפת הקורונה, כשאנו חשים עצמנו כמי שנתונים במשבר קשה, את המציאות שאליה נולד טוביה.

טוביה גדל יחד עם בני השנתון שלו ברמת יוחנן. גם בנתיב הקיבוצי של החינוך המשותף, ששם את הדגשים על החיים בקבוצה, טוביה התבלט מהר מאד כאינדיבידואליסט ההולך בדרכו המיוחדת.

כנער, נמשך אל הטבע. היה יוצא לטיולים רגליים לבדו. הוא השתלב בענף הבקר לבשר כיד ימינו של יונתן עזריאלי, הבוקר והשומר, והפך להיות רוכב סוסים מיומן ועל גבם הרחיק נדוד בטיוליו. הוא נמשך אז גם לעולם הארכיאולוגיה, ובכל חופשה היה משתלב בחפירות של פרופ' יוחנן אהרוני שאותו העריך.

בשנת 1962 טוביה התגייס לצבא ופתח את המסורת המשפחתית של התנדבות לצנחנים. הוא זכה להיות בפלוגה הראשונה והמייסדת של גדוד 202.

עם חזרתו לקיבוץ, הוא שוב סוטה מהתלם המקובל באותה העת, שמצווה על השתלבות בעבודה בענפי המשק. לאחר כמה חודשי עבודה בבננות, הוא יוצא, ללא ברכת הקיבוץ, לזמן בלתי מוגבל לראות עולם. בהגיעו לדרום אפריקה הוא מסתייע בקבלת פנים ובחיבוק של משפחתו הענפה שם.

לאחר כשנה בדרום אפריקה המשיך במסעותיו והפליג למדבריות אוסטרליה, שם התפרנס מהפעלת ציוד כבד במכרות. מלחמת ששת הימים בקיץ 1967 קטעה את טיולו. הוא חזר ארצה, להילחם על "סלע קיומנו". הוא והספיק עוד לחבור לגדוד של אלישע שלם ולהצטרף אליו בכיבוש דרום רמת הגולן.

לאחר המלחמה טוביה עבד כמה חודשים בבננות וחזר לאוסטרליה להמשיך לעבוד שם כדי לממן את הטיול הגדול שתכנן.

מאוסטרליה הוא יצא לניו זילנד, משם המשיך לאיי פיג'י ואיי שלמה באוקיאנוס השקט. בתקופה שבה עוד לא הייתה שם תירות הוא מהווה אטרקציה יוצאת דופן עבור המקומיים.

טוביה פיתח שם סגנון הטיול המיוחד לו כל כך. הוא הצטייד באוהל אישי, פתח אותו, "נזרק" בשולי קהילה כפרית כלשהי. והתחיל לטוות קשרים עם המקומיים. הללו הפכו מהר מאוד לידידי. כך הוא המשיך לטייל עם אוהלו גם בכפרי האי הוקאידו ביפן.

טוביה חזר לרמת יוחנן בתחילת 1973 ועד מהרה נקרא שוב לדגל למלחמת יום הכיפורים. בתום המלחמה חזר והמשתלב בקיבוץ והתחיל לפתח במקביל את שני העיסוקים שיהפכו למרכזיים בחייו וביצירתו: הציור והנגרות.

ברמת יוחנן פגש את אלכס פרץ, דמות צבעונית וכריזמטית וצייר מוכשר. השניים נקשרו בקשרי רעות ויצירה. אלכס פתח בפניו מחוזות חדשים בעולם הציור. בתקופה זו למד טוביה טכניקות והכיר חומרים והתחיל בדרך ארוכה של גיבוש סגנונו האישי כצייר.

כדי למלא את חובת העבודה בקיבוץ – נכנס טוביה לעולם הנגרות. הוא התחיל בנגריית הקיבוץ, זמן קצר אפילו ניהל אותה, ולימים הפך להיות "הנגר של בתי הילדים", תפקיד שאותו מילא במשך עשרות שנים, עד פרישתו. הוא היה חלק בלתי נפרד מהנוף של בתי הילדים. דרדקי הקיבוץ, הגננות, המטפלות ומרכזות החינוך למדו לאהוב, להוקיר ולהפיק ממנו את המיטב, עם הרבה דבש וגם עם העוקץ.

בשנות השמונים יצא טוביה עם אלכס לארה"ב לתקופה בה ניסו יחדיו לעשות להם שם ושם מקום. הוא חזר לאחר תקופה ומצא שוב את מקומו המיוחד ברמת יוחנן.

שלושה נתיבים סלל טוביה ביצירתו:

- תמונות שמן מונומנטליות בסגנון מאוד ריאליסטי של דמויות מכוונות בקרב דור המייסדים של רמת יוחנן, בדרך כלל על רקע מרחבי הפעולה שלהם.
- ציורים ורישומים בצבעי שמן, פחם ואקוורל של נוף של הגבעות והחורש בסביבת הקיבוץ,
- יצירת כלים בחריטה מגזעי עצים ועבודה בעץ.

טוביה גר שנים רבות בדירת הקצה הצפונית של "בתי הרכבת", עד שעבר לפני כ-10 שנים לביתו המרווח. סביב ביתו טיפח גן ירק ובוסתן שפירותיו שמשו לו למאכל. הוא היה גאה על התוצרת ומחלק ממנה לחבריו. את סגנון חייו לאורך תקופה זאת נהגו לכנות במשפחה בחיך כ"חיים של הום-לס מבחירה". למדנו, גם במשפחה וגם בקהילה, להכיל אותו ולאהוב אותו ככזה. לטוביה היו לאורך כל חייו חברים מהקיבוץ ומהסביבה שמילאו תוכן חשוב אצלו והוקירו ואהבו אותו. במשך שנים נהג טוביה "לשייט" על הקלנועית שלו כל אחה"צ לאזור האבוקדו והגבעות ולרשום את רישומיו. תנועתו שם הייתה כבר דבר שבשגרה, כמו תנועת השמש השוקעת כל יום בפאתי מערב.

לפני כשנה החלה הידרדרות במצבו הגופני ובהמשך גם בצלילותו המחשבתית. הייתה זו שנה קשה לכל הסובבים אותו. טוביה סירב לאורך כל התקופה לקבל עזרה שראוי היה שיקבל, ולחם כארי כדי לשמור על חירותו האישית כאדם עצמאי ובלתי תלוי.

קן של אור בחודשים האחרונים הייתה התגייסותה של צוף יובל שהצליחה בדרכה המיוחדת להביא "אור וצוף" לחייו עד יומו האחרון, ועל כך תודתנו הענקית מכל המשפחה.

נוסיף עוד תודות לצוות הבריאות המקומי ובית הסיעוד שליוו את טוביה ואותנו, המשפחה, בפרק הזה בשנה האחרונה, וגם לשכנות המכילות: רווית מיטב, יעל צוקרמן וריפי שהם שקלטו אותו לא פעם תועה בפתח ביתן. אוסיף גם באופן אישי תודות לתוך המשפחה פנימה - לנעמי ותרצה ולאחי דורון שנטלו תשעה מעשרה קבין מהטיפול והתמיכה בטוביה בשנה הזאת.

אסיים באמירה אחרונה לקהילת רמת יוחנן.

טוביה היה אדם מיוחד בעל כשרון נדיר כאמן, כצייר וכיוצר. במבנה אישיותו הוא לא היה אדם שמסוגל לנתב את יצירתו למסלול של התפרנסות, שיווק והכרה. מנת חלקם של אמנים ואנשים יוצרים דומים לו, היא במקרים רבים חיים של מחסור, פשרות ואומללות.

חייו ופועלו של טוביה כאמן יוצר וחופשי "במשרה מלאה" התאפשרו במידה רבה בזכות חוכמתה ויכולתה של קהילת רמת יוחנן להכיל אדם לא שגרתי ומיוחד כמוהו, ולהעניק לו את המעטפת והבסיס של ביטחון כלכלי וחברתי וסביבה תומכת.

אני מאמין שטוביה, בדרכו המיוחדת, גמל לקהילת רמת יוחנן בנכס רב ערך מאוד. ציוריו ועבודותיו בחומר נשאים

עמנו גם לאחר לכתו.

יצירתו היא נכס שראוי להכיר בה. היא מבטאת ערכי רוח, מורשת ותרבות ומספרת את המיתוס והאתוס של רמת יוחנן. זהו פיקדון שנותר בידי הקהילה וערכו יקר מפז.

שלום לך – אחי/אחינו הבכור טוביה, יהי זכרך ברוך ומנוחתך שלום...

נוח בשלום דוד יקר – יפעת ליכט (יפה)

אדם נטוע באדמתו. כך אזכור אותך.

ואתה יצרת לך את האדמה שלך, את עולמך כפי שבחרת לאורך השנים.

הבחירה שלך לא היתה תמיד מובנת לרובנו, העדפת את הלבד שלך, בחרת מתי לייצר או לשמר קשרים. אני זוכרת הבלחות שלך בחיי, ברגעים שונים, אם זה הסבר איך שותים נכון אלכוהול (גיל 17), איך לשים סכינים במדיח (כשעבדתי בגן שיבולת) או כשבנית לתומר הליכון מעץ כשרק חשב להתחיל ללכת. נעתרת ואף הצעת עזרה בכל אופן בו יכולת.

אבא שלי תמיד אמר שאתה מיוחד. הוא אהב אותך אהבה עזה ואתה בדרכך אהבת אותו. היו זמנים של כעס והיו הרבה שנים של קשר חם שהלך והתחזק. לפני ארבע שנים ושלושה חודשים אמרת לי בקול קרוע מכאב שזה לא בסדר שאח קטן הולך לפני האח הגדול. במשך חודשים לא יכולת להסתכל עלי מבלי לפרוץ בבכי.

והנה הגיע זמנך להצטרף אל אחיך והורייך, אתה שמור בליבנו, ציוריך הנפלאים ועבודות העץ שלך נותרו אחריך כגל-עד לכשרונך הייחודי.

נוח בשלום דוד יקר, דרור ניתן לנפשך הייחודית וגופך חופשי כעת ממכאוב וסבל.

הולך בדרכו – אלישע שלם (דברים שנאמרו בע"פ בלוויה).

טוביה היה אינדיבידואליסט. לא כמו שבספרים. זה היה משהו מאד מאד עמוק בתוכו.

במשך שלושה דורות הוא הוסיף לקהילת רמת יוחנן צביון של אינדיבידואליות ללא התחשבנות. מבחינה זו התרומה שלו, גם לי אישית, היתה ממש יוצאת דופן וזה בלי כל קשר לכל כישוריו האחרים שמנה אותם מאיקה.

הכרתי היטב את הנתיבים שלו במטע האבוקדו אל ה"בית הלבן". זה היה כמו נתיבים של השועלים, דרוכים, כאלה שיודעים ללכת בדיוק אחריו ולהגיע למקום שהוא יושב. אותו הדבר בגבעת קסאייר. לכן, באופן יצא דופן התרומה שלו לחברה כמו שלנו שהיא ממושטרת מצד אחד, ומצד שני בשביל לחרוג ממנה צריך להתנהג בדפוסים מיוחדים.

לכן, כשכולנו נישכת, מי קודם ומי אחר כך, דמויות כמו טוביה ישארו לנצח. יהי זכרו ברוך.

כמעט כל חיי טוביה היה עבורי איש המסתורין.

האיש שפעם הייתה לו סדנת אומנות ליד בתי הילדים, האיש הנוסע עם משהו שאולי היה פעם קלנועית, האיש שהיה מביא אוכל לחיות של גן שיבולת, האיש עם ה"ארנבת". האיש שנע מסביב לציר- הציר שנע מבחינתי כמעט כל חיי רק מסביב.

כשנעניתי לבקשת תירצה ונעמי לעזור לטוביה כיוון שהייתה הידרדרות במצבו - טוביה הפתיע אותי מאוד ומיד פתח בפני את ביתו.

תחביב משותף היה לנו - ציור. ייתכן וזה התחביב שבזכותו קיבלתי את סיסמת הכניסה לכותרות בודדות מספר חייו. לעולם לא אדע. הציורים שלו, שעיתרו את ביתו הכניסו תוכן, חיים, צבעים, היסטוריה, סיפורים, זיכרונות. הם הכניסו שכבות של עומק עבורי לבית המאוד צנוע שלו. משכה אותי השקדנות שלו בציור, תשומת הלב לפרטים עד האחרון הקטנטן שבהם. בעיקר היכולת להתמקד בציור אחד במשך שנים עד שהוא יהיה מושלם. אולי מושלם כמו ההשלמה עם עולמו שלו, עם צורת החיים שבחר. השלמה ושלמות שהיו עבורו. שלמות שלא חסר בה דבר עבורו.

הייתי מגיעה בבוקר, פותחת את הדלת ואומרת: "טוביה בוקר טוב מה קורה?" והוא קבוע היה עונה: "מה את רוצה שיקרה?" ואז הייתי מושכת ארגז פלסטיק ירוק למרכז החדר ומתיישבת מולו וטוביה... טוביה שכמעט תמיד היה עם ספר ביד - ספרי אומנות, היסטוריה וספרים על צמחי תבלין. הוא יכול היה לעיין באותו הדף במשך זמן רב - כאילו מתחבר לכתוב/ לתמונה ונמצא שם במלוא מובן המילה, בתוך הדף. לא תמיד הבנתי את טוביה - הוא היה בוחר מתי להיפתח עבורי ומתי להיסגר. מתי "לשתף פעולה" ומתי "להתנתק". מתי "לזרום" ומתי להתעקש ולתקוע יתד.

"אני אמן. אני לא כמו כולם", הוא נהג להגיד לי פעם אחר פעם. אולי ביקש לדעת מה דעתי ואני הקשבתי - לא הבעתי דעה. רק שאלתי שאלות וטוביה... התכנס בעצמו, לפעמים היה נראה לי שהשאלות קשות עבורו אז הוא מתנתק ממני לעשר דקות. לעיתים היה נראה לי שהוא מסתכל בתוך תוכו בחיפוש אחר תשובה נבונה וכנה. לפעמים היה נראה לי שהוא רק רוצה להגיד - רק רוצה לזרוק לאוויר בלי שום משמעות מעבר, כאילו אומר לי: "שחררי... שחררי... לעולם תישאר בי מידה של איש המסתורין". ושחררתי. שחררתי בלי לשאול עוד שאלות. ואז הוא היה ממשיך. המון פעמים שאל על הילדים שלי. בני כמה, מה שמותיהם, האם הם בטוב (כי היו לא מעט חולים) ועניתי והאמת קצת התפלאתי למראה ההתעניינות בתחום שהיה נראה לי כל כך רחוק עבורו. וטוביה... טוביה היה אומר: "ילדים זה קושר אותך, זה מחויבות - אני אומן ואומן אמיתי לא יכול להרשות לעצמו להיות קשור לשום דבר". לפעמים הוא היה מוסיף: "יש לי צורת חיים אחרת. צורת חיים שאתם לא יכולים להבין". ושאלתי שאלות. והקשבתי בעיקר. וטוביה... טוביה היה מסביר שהנפש שלו היא נפש חופשית, שאמן אמיתי לא יכול לכבול עצמו לשום דבר. שאומן צריך להיות משוחרר. לפעמים הייתי קצת מקשה ומחזירה בשאלות ברומו של עולמו: "טוביה, חופש בנוי מדרגות. גם במחויבות יכולה להיות דרגה של חופש בתוכה". וטוביה... טוביה היה צוחק עם העיניים השובבות שלו וכאילו מסמן עם היד: "לעולם לא תביני. עזבי. אפילו אל תנסי" ואז הוא היה מתעסק במשהו אחר וממשיך לצחוק. ואני... האמת שאהבתי לשמוע את הצחוק שלו. צחוק נערי. צחוק שובבי. צחוק של מי ששלם במאת האחוזים עם הדרך שבחר בה. לפעמים תהיתי אם יש בו חרטה, אם היה בוחר לחיות בצורה אחרת אם היה ניתן להחזיר אחורה את הגלגל, אבל לא, בשורה התחתונה לא היה לי ספק - טוביה חי בדיוק כפי שרצה. בדיוק של מילימטר. בלי ספק, בלי חרטה. טוביה הוא האדם היחידי בחיי שאני יכולה להגיד שחי בדיוק של מילימטר את חייו.

לעולם אזכור את טוביה את החיוך, את הצחוק השובבי. לעולם אזכור את השתיקות. את השתיקות שלו - את אלו שסימנו לי את העולם השלם שמסתתר מאחוריהן. איש יחיד במינו. איש של רכות ושל חספוס. איש של עשייה ושל הרבה הסתכלות פנימה ובחינה. איש של לבד ואיש שפעמים רבות שמח שתהיה סביבו חברה.

טוביה - היה שלום איש יקר. שמחה שזכיתי להכיר. היה שלום.

"דורות עד הבית" לחברים הותיקים – פעילות 'דורות' עד הבית

בשל מצב קורונה, העמותה לחבר הוותיק 'דורות זבולון', מציעה מגוון פעילויות שמתקיימות בישובים. כל פעילות מתקיימת במסגרת המגבלות: נכון להיום – 10 משתתפים במקום סגור, או 20 משתתפים במקום פתוח. על הרישום והתיאומים אחראית זוהר מור. ניתן למצוא מידע בקהילנט, על לוח המודעות, ובמיילים של קבוצת הגיל הרלוונטית. להלן תיעוד של חלק מהפעילויות:

א. הרצאות מתחלפות של 'דורות עד הבית'

בכל יום ג' בשעה 09:30 בבית ההנצחה (מותנה בהרשמה ומוגבל לעד 10 משתתפים), הרצאה אחרת עם מרצים מטעם 'דורות'.

השבוע היתה לנו הרצאה מספר 2:

בנושא אושר מעשי בחיי היום יום 'למתוח את גבולות האושר' אפשר "לעשות" אושר וכשיודעים איך, זה אפילו די קל. מרצה: מיטל ברק – מרצה, יועצת ומנחה של תהליכי התפתחות ושינוי. כאמור, הרצאה זו התקיימה השבוע, ובשבוע הבא 17.11.20 הרצאתה של ד"ר נורית פינשטיין: "מה נשתנה בסגר הזה? חגים וקהילה בימי קורונה" המעוניינים להגיע – הזמנת מקום בהודעה, בטלפון 052-3662521 – זוהר מור, או הרשמו על לוח המודעות בחד"א.

הצעות נוספות:

ב. סדנת התמצאות בדיגיטל

סדנה חנימית - לימוד יישומי מחשב והתנהלות עם העולם הדיגיטלי. קבוצה ראשונה מתחילה בשבוע הבא. אלו 4 מפגשים בקבוצה, עם מדריכים מיומנים של 'דורות'. יש להגיע לסדנה עם מחשב או טלפון חכם. פרטים נוספים במודעה המצורפת הרשמה בהודעה, בטלפון 052-3662521 – זוהר מור, או דרך 'דורות', וכן על גבי לוח המודעות בחד"א.

ג. החוגים המתקיימים כבר כעת:

- התעמלות על כסאות עם זהר גל, מותאמת לגיל השלישי, בימי שני בשעה 09:00 בבית הנצחה. נותרו 4 מקומות.
- חוג תנ"ך עם עפרה רימון, בימי ראשון בשעה 10:30, בבית הנצחה.
- פילטיס מזרנים עם גלילה, בימי שני, 10:15, 11:15 בבית הנצחה.
- יצירה מעצימה עם זוהר מור, יום ד' 09:30 בפאב. הרשמה בהודעה, בטלפון 052-3662521 – זוהר מור, ועל גבי לוח המודעות בחד"א.

מזל טוב !

לעידית ויוחאי כהן להולדת הבן
אח לנריה וינאי
נכד לדינה ואמציה
ברכות לכל המשפחה
הרבה בריאות ואושר !!

לבשו מדים

ברכות לים מולכו ולדור שחר
שהתגייסו לצה"ל,
מאחלים לכם שירות מעניין, נעים וקל,
וחיזרו הביתה בשלום.

ערב כשרונות צעירים

מרכז המוזיקה שלנו מארגן ערב כשרונות צעירים ברוח הזמן – בזום מהבית!
מדובר בנגינה ו/או שירה של ילדים/ות, נערים/ות עד כיתה י"ב.
תאריך הארוע – יום שלישי 1.12 בשעות אחה"צ.
מי שרוצה להשתתף מתבקש להודיע לדיאן זמיר עד יום ראשון 22.11 על מנת
שנעשה בדיקה מקדימה של איכות הזום של כל אחד.
באותו יום של הארוע נשלח לינק לזום לקהילנט ולפייסבוק על מנת שכל הציבור
יוכל לצפות!

עם הזמן לומדים לכתוב שירה/דפנה שן (דפנה היא ביתם של זהבה ז"ל ויונתן מלמד יבדל לחיים ארוכים)

מלות חיבור מתמעטות, גם
כנטיי הגוף פוחתים,
הופכים לרמז
לספק.
המבעים הופכים קצרים, ביניהם
מתרחבות ומתרווחות
שתיקות. רק ההכרח
נשאר, השאר
הלא מובן.
ומעולם וממלואו
נותר רק שיר
מושחז וחד
עד כאב.

צילום: רז מור 2019

